

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-és szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 278. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	—	24 kor.
Félévre	—	—	—	12 .
Negyedévre	—	—	—	6 .
Egy órára	—	—	—	2 .
— Egyes szám ára 8 fill.				

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindenkor délután 5 óráskor.

Hétfő, december 5.

Hieronymi Pozsonyban.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap Pozsonyból hangzott el a kormány szövege a nemzethez. A kormány egyik kiváló tagja Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter szövege az ottani polgársághoz, de szövegét egyúttal természetesen az egész nemzethez intézte.

A súlyos érvek egész tömegét vonultatta föl beszédében a miniszter, amelyek megdönthetetlenül igazolják, hogy a kormány nemcsak kénytelen, de köteles is volt úgy cselekedni, ahogy azt tette, mert ezt úgy a parlament, mint az ország érdekei követelik.

Nem bocsátkozunk a beszéd jelentőségének részletes fejtegetésébe, ehelyett adjuk alább bő kivonatban a miniszter nyilatkozatait, amelyek helyettünk sokkal világosabban beszélnek.

A pozsonyi eseményről szóló expressz tudósításunk a következők:

Hieronymi Károly keresz. miniszter szombaton reggel 8 órakor Ballagi Géza, Bauer Mihály, Belitska Béni, Boncza Miklós, Csáky Lajos gróf, Crocan János, Eggenhofer József, Gajary Géza, Heltai Ferenc, Katona Mór, Klobusiczky János, Konkoly-Thege Miklós, Kubinyi Géza, Leidenfrost László, Mandel Pál, Molecz Dáni, Neisziedler Károly, Najegre László, Pekár Gyula, Szóts Pál, Szulyovszky Dezső, Telecsy Kristóf, Tuba János és Wolfner Tivadar országgyűlési képviselők és Hollán Sándor dr. miniszteri titkár kíséretében Pozsonyba utazott, hogy résztvegyen az ottani szabadalvűpárt gyűlésén.

A miniszter és kísérete fél 12 órakor érkezett Pozsonyba, ahol a pályaudvaron nagy küldöttség várta; ott voltak Bartal Aurél főispán vezetésével az állami hatóságok és hivatalok fejei, Brolly Tivadar kir. tanácsos, polgármester, Klempa Bertalan kir. tanácsos, alispán, Csáky Jenő gróf, a pozsonymegyei szabadalvűpárt elnöke, Szalay Ödön kir. tanácsos, a párt alelnöke, Gervay Nándor kir. tanácsos, a pozsonyi városi szabadalvűpárt elnöke, Ludwig János és Fülep Jónás alelnökök és még igen számosan.

A küldöttség nevében Bartal Aurél főispán üdvözlötte a minisztert, aki szíves szavakban mondott köszönetet a fogadásért.

A miniszter ezután hosszú kocsisor kíséretében egyenesen a primási palotához hajtatott. A város a rendes, nyugodt vasárnapi képet mutatta.

A palota nagytérmet zsúfolásig megtöltötték a választópolgárok, míg a karzatokon hölgyek foglaltak helyet.

Csáky Jenő gróf a megyei szabadalvűpárt elnöke nyitotta meg az ülést lelkes szavakkal, majd ajánlatára küldöttség ment Hieronymi Károly miniszterért, akit a terembe való belépésekor hosszantartó, élénk éljenzéssel üdvözölték.

Gervay Nándor kir. tanácsos, Pozsony város szabadalvű pártja és választói részéről is élénk örömet fejezte ki a miniszter megjelenésén s kifejezést adott azon szilárd meggyőződésének, hogy a jelenlegi kormány céltudatos vezérével, Tisza István gróffal élén (Élénk éljenzés.) határozottan hazafias, nemzeti és liberális politikát követ s meg fogja nyugtatni az iránt is, hogy az anyai erkölcsi és anyai anyagi kárt okozó obstrukció leküzdése, valamint egy újabb fenyegető ex-lex állapot beállításától való aggodalommal szemben is az országgyűlés képviselőháznak nagy többsége a házszabály módosítást, mint egyedül megmaradó eszközt meg fogja ragadni arra, hogy a parlamenti rend helyreállítsák. (Élénk tetszés.)

Végül Seifert József német nyelven üdvözölte a minisztert azon polgárok nevében, akik németül beszélnek ugyan, de testtel-lelékkel magyarok. (Leikes éljenzés.)

A miniszter beszéde.

Most Hieronymi Károly miniszter emelkedett szólásra s nagyhatású beszédét nyilatkozott a parlamenti válságról. A beszédet bő kivonatban a következőkben ismertetjük:

A miniszter azzal kezdte beszédét, hogy Pozsonyban ott, ahol a polgárok olyan nagy tevékenységet fejtenek ki, ahol a polgárokban meg van a kezdeményezés a gazdasági érdekeknek fejlesztésére, ott élénken érzik azt, ha az állami intézményeknek legfőbbike hézagosan vagy egyáltalán nem funkcionál.

A kormányban meg van a legnagyobb jóakarát arra, hogy megtegyen mindent, ami az ország felvirágzására szükséges; de sajnos, ott, ahonnan a buzdításnak kellene jönnie, ahonnan a kezdeményezésnek kellene jönnie, ott talál a legnagyobb akadályokra. (Ugy van!)

Énnek színekké festi tovább a lefolyt parlamenti esztendő meddőségét, amelyre az ellenzék obstrukciós játéka kárhóztatta s amely a kormány munkásságát is természetesen megakadályozta.

1898 óta egész mai napig vagy folyt az obstrukció, vagy az egész képviselőház és a kormány felett mindig ott lebegett az obstrukció lehetősége, mint egy Damokles-kard. Így nem lehet hasznos munkásságot kifejteni. (Ugy van!)

R utat ezután arra, hogy a mai házszabályokkal, hogyan teheti 20—30 ember képteenné az egész parlament komoly munkásságát.

Ezeket az állapotokat tünni nem lehet (Ugy van! Ugy van!). Ezek mellett az állapotok mellett először elvessz a képviselőháznak tekintélye, (Igaz! Ugy van!) megszűnik teljesen, mert az lehetetlen, hogy azok a polgárok, akik a hasznos dolgok kezdeményezését a képviselőháztól várják, (Ugy van! Ugy van!) hogy azok azt közömbösen nézzék, hogy a képviselőház ilyen szontalan dolgokkal tölti el a maga drága idejét. (Élénk helyeslés.) De mert a legfőbb és az egész nemzetet képviselő intézménye az államnak a képviselőház, természetes, hogy a képviselőház tekintélyének alászállásával alászáll a nemzet tekintélye is. (Ugy van! Ugy van!)

Neki bő alkalmá van arra, hogy külföldi emberekkel beszéljen, akik olyan állásban vannak, hogy a politikai viszonyok felett képesek igen is elfogadható ítéletet mondani és olyan emberekkel, akik mindig szimpátiával, mindig tisztelettel viseltek a magyar nemzet iránt, mert anyai vizsály és anyai balkörülmény között fenn tud tartani a maga önállóságát, fenn tud tartani nemzeti intézményeit és tiszteletet parancsoló módon tudott akkor, mikor nagy kérdések forogtak szóban, a képviselőház által nyilatkozni. (Igaz! Ugy van!) Mindazok a barátaim, akik távolból és azért talán elfogulatlanabbul is tekintik a dolgokat, mely sajnálattal néznek azokra az eseményekre, amelyeknek a képviselőház, az utolsó években színhelye volt. Azt mondják, hogy ha a magyar parlament ezeken a bajokon nem tud önérejeléből segíteni, ez az országra nagy veszedelem lenne, mert a magyar képviselőháza a maga intézményeit nem oktrojálta senki, a magyar képviselőház a maga mai szervezetével fejlődött az idők folyamán és a szükségletek szerint; kell tehát, hogy azokat a bajokat, azokat a betegségeket, amelyek a saját kebelében keletkeznek, önérejeléből küzdje le. (Élénk helyeslés) Itt nem segít semmi se, akár ő felségére, akár a főrendiházra, akár másra való hivatkozás. A képviselőház szuverén, a képviselőház a maga bajait csak maga intézheti el, (Helyeslés) ő segítségül nem hívhat senkit.

Éppen ezért, t. uraim — folytatta a miniszter — nem nézhet a kormány közömbösen, hogy ez a betegség még tovább fennálljon, hogy ezek az áldatlan, rendetlen állapotok még tovább is emésszék az ország legjobb erejét. Kötelesség-mulasztást követett volna el a kormány és én őszintén mondom, gyávasággal lehetne a kormányt vádolni. (Igaz! Ugy van!) ha nem volna bátorsága ennek a nagy bajnak, amelynek előtte már ismételt kormányok estek áldozatul, egyenesen szemébe nézni. (Élénk helyeslés.)

Tisztelt uraim! Hogy a képviselőház mai állapotát jórésben — nem akarok itt túlzásokba esni, nem akarom mondani, hogy egyedül, de legnagyobb részben — a mai házszabályoknak elégtelensége, a jelenlegi viszonyokhoz nem mért voltak okozza: nemcsak mi vagyunk ebben a vélekedésben, hanem mindazok, akik a kormányunk ellenzékét képezték, mindazok, akik a kormánypartból kiléptek és most az ellenzékhez

csatlakoztak, egyaránt ebben a vélekedésben vannak s ennek egészen világos és hangzatos kifejezést adtak. Nem szükséges azok neveire hivatkoznom, akik igenis a házszabályok módosítását szükségesnek tartják (Ugy van!) és azt hiszem, bátran mondhatom, hogy minthogy egy a kormány, mint a kormánypart, valamint az ellenzéki pártok is mind egyaránt abban a meggyőződésben vannak, hogy a házszabályokat igenis módosítani kell, addig ebben a kérdésben az egész országnak egyetlen véleménye van.

De nagy külfölség van azután a „hogyan”-ban. Méltóztatnak tudni, tisztelt uraim, hogy a kormány, midőn a házszabályok módosításának szükségességét belátta és midőn elhatározta magát arra, hogy a képviselőháznak ez iránt javaslatot fog tenni, követte azt a módot, amely a mi képviselőházunkban a hagyományok által szentesítve van.

A kormány komoly, békességes szándéka is dugába dőlt azonban az ellenzék magatartása miatt, mert a házszabályok revíziója ügyében a bizottság kiküldésére vonatkozó indítványt is megobstruálta, megobstruálta mindjárt nem egy hosszú, nem egy belterjes vita után, hanem kezdte azonnal a technikai obstrukció nyitványozó célzatával.

Ilyen módon tehát t. uraim, célt érni nem lehetett, az ellenzék megtagadta azt, ami az én felfogásom szerint kötelessége lett volna. (Ugy van! Tetszés) mert ha az ellenzék is elismeri, hogy a házszabályokat módosítani kell, ez nemcsak aféle teoretikus kijelentés gyakorlati politikusoktól, hanem ennek következtét is le kell vonni. Ha valamely politikus abban a meggyőződésben van, hogy igenis a házszabályokat módosítani kell, akkor nincsen jogában — már t. i. etikai értelemben — megtagadni, az abban való közreműködést. (Ugy van!) De mégis megtörtént. És miután evvel bebizonyosodott, hogy a házszabály módosításában az ellenzék résztvenni nem akar, hogy azt közmegegyezéssel és közmegegyezéssel keresztülvinni nem lehet, a kormány elhatározta, hogy annak a világos nagy többségnek, amely vele tökéletesen egy értelemben volt, akaratát érvényre juttatja. (Éljenzés.) Érvényre juttatja, mert csak ott nem a többség határoz a dolgok felett, ahol egyetlen egy ember feje intézi a dolgokat, ahol autokratikus kormány van, ahol a nemzetnek a maga ügyeinek intézésében semmi szava nincs. De a legkisebb állami alkotásnál, legyen az akár kicsiny, akár nagy, ott ahol többeknek véleménye kell, hogy döntsön, más mód nincs, mint az, hogy a többség döntsön a határozathozatal alkalmával. (Ugy van! Tetszés és éljenzés.)

T. uraim! Azok, akik abban a vélekedésben vannak, hogy mi ezt a dolgot helytelenül csináltuk, akik ennél fogva elhagyták sorainkat, ezek azt mondják, hogy nekünk nem úgy kellene tenni, azt mondják, hogy ki kellett volna dolgozni a házszabályokat, hogy azoknak mindenki világos ismeretével birjon. Hát először azt kérdelem, hogy ki dolgozta volna ki a házszabályokat. (Ugy van) Meg vagyok győződve, hogy ha a kormány megtette volna és kész házszabályokat mutatott volna be a képviselőháznak, ugyanazok a t. barátaink, akik most hibázhatnak, azt mondanák, hogy: Nini! A kormány még a képviselőház saját autonóm jogaiba is bele akar avatkozni, (Ugy van Élénk helyeslés) házszabályokat akar oktrojálni a maga tekintélyével, (Ugy van) nem engedi, hogy a ház ezt, mint a maga belügyét, végezze. Éppen olyan szemrehányásokat kaptunk volna tehát. De hát tegyük fel, hogy ezek a házszabályok elkészültek volna valaha. Akkor azt mondják, ezeket pártközi konferenciának kellett volna előterjeszteni s pártközi konferencia után véglegesen megállapítani. Hát t. uraim ez a régi recept, csak hogy egyszer már majdnem bele halt az ország e recept alkalmazásába. Ez semmi egyéb, mint a mi 1899-ben történt. (Ugy van) Mert hiszen 1899-ben a mostani szerencsétlen házszabályok ezen az uton jöttek létre; pártközi konferencia után. (Egy hang: Azért olyan jók!)

T. uraim! Először is én nem tartom azt alkotmányos eljárásnak, hogy a kormány az ellenzéki pártokkal, mint konstituált testületekkel tárgyaljon és alkudozzon. (Ugy van!) A mi jogunk a képviselőházban konstituált pártokat nem ismer. Ez meghamisítása a parlamentáris musnak. (Ugy van!) Ez nem egyéb, mint kompromisszumokat létesíteni a közt az akarát

közt, mely a többségből mint olyanból kifolyik és a közt a kisebbség közt, a melynek meg van minden eszköze a kapacitációra, meg van minden eszköze arra, hogy a nemzet többségét a maga nézeteinek megnyerje; de addig, míg ezt el nem érte, köteles magát a többség határozatainak alávetni. (Ugy van! Élénk helyeslés.)

És vajjon lehetne e zszal az ellenzékkel pártközi konferencia után házszabályokat megállapítani, amely, amint említém, még a képviselőházi bizottság kiküldésébe se akart beleegyezni, amely még ez is megobstruálta? Ha az ellenzék a bizottsági tárgyalást megobstruálja, mi jögon remélhetem, hogy az ellenzékkel pártközi alku után oly házszabályokat létesíthessék, amelyeket esetleg a kormány vagy valaki más csinál? S azt mondják, hogy hja, ha nem sikerült volna, akkor fel kell oszlatni a házat és a nemzetre appellálni. Hiszen t. uraim, a kérdés ott áll ma is. Az kétségtelen, hogy nem a rendes eljárás szerint jött létre az az ideiglenes házszabály, amelyről világosan meg van mondva, hogy először legfeljebb csak egy esztendeig tarthat, másodsor legfeljebb csak az új házszabály megalkotásáig tarthat, harmadszor egyébre nem alkalmazható, mint a költészetére és a rendes ujonclétszám megszavazására. Ismétlem, ma is az a kérdés, hogy vajjon a nemzet helyesli e a kormányt ezt az eljárást. (Élénk helyeslés.) Hát mi különbség van a közt, hogy ha esetleg ma fog a nemzet e felett nyilatkozni, vagy hogyha a felett nyilatkozna, hogyha előbb megkíséreltük volna a pártközi megállapodást és az nem sikerült volna?

És ma, a midőn én itt az Önök körében megjelentem és ezeket a kérdéseket tárgyalom, semmi egyéb célom sincs, mint Önöket, t. uraim, meggyőzni arról, hogy oly alternatíva előtt állotunk, hogy vagy gyávan meg kellett volna hátrálnunk; néznünk kellett volna azokat a rombolásokat, a melyek a mai viszonyok közt végre mennek, (Ugy van!) vagy pedig bátor kézzel hozzányulunk a dolgokhoz és meghezni, ha erőnk és tehetségünk erre képesit, a dolgoknak erélyesebb, jobb, szerencsésebb rendezését. (Élénk tetszés és éljenzés.) E felett kell döntenit a nemzetenek, e felett kell döntenők a t. választóknak. (Élénk helyeslés.)

Ismétlem tehát, nem látok ebben különbséget. De természetesen, hogy mivel ellenzékünk az utóbbi időben nem szokott volt ahhoz, hogy egyenesen szembe szálljanak vele (Igaz! Ugy van! Ez az!), nem szokott ahhoz, hogy a többség a maga legitím akaratát mindenféle ellenállás dacára érvényesítse (Igaz! Ugy van!), nagyon természetesen, hogy az ellenzék nem áll meg itt, hanem először azt mondja, hogy erőszakot követünk el, gyanusit, hogy el akarjuk fojtani a szólásszabadságot, gyanusítja még ennek a kormányt hazafiságát is; azt mondják, hogy Bécsnek és nem tudom micsoda idegen hatalomnak a szolgálatában teszi mindazt, amit tesz.

A miniszter ideg tényekkel konstatálja ezekenek a gyanusításoknak alaptalanságát, a melyeket csak üres szólamokként, könnyelmű hangulatkeltségért dobál a levegőbe az ellenzék.

A miniszter határozottan kijelenti, hogy a kormányt szándéka a technikai obstukciót megszüntetni, a Házból a durva hangot kiűzni. A célt elérni erőszakos uton a kormányt nincs szándékában s a mennyire lehet, kerülni is fogja. A kormány nézetétől, akaratától s a nehézségekkel való megküzdéstől elalini nem fog (Hosszas zajos éljenzés) s hasonlóképpen az obstukció elől sem fog meghátrálni, akármilyen történéj is.

Beszéde végén reményét fejezi ki, hogy a polgárság komoly s az ország érdekeit szíven viselő elemek a kormányt nehéz munkájában támogatni fogják s amint most Pozsony város polgárságát látja, a kormány munkájának eredménye is lesz.

A miniszter beszédét a gyűlés percekig tartó tapsal és éljenzéssel honorálta s a legteljesebb bizalmát és ragaszkodását fejezte ki a kormány iránt.

Ezután lakoma volt, melyen Bartal főispán a királyra, Csáky Jenő Tiszára, Brolly polgármester Hieronymire mondott felköszöntőt, amire Hieronymi meleg szavakban reflektál s a város közönségére üritette poharát.

Törökbecse a Tisza-kormány mellett.

(Saját tudósítónktól)

— december 4.

A törökbecsei szabadelvűpárt végrehajtó-bizottsága az egész választókerület részvételével ma délután Törökbecse községében értekezletet tartott, hol a választókerület minden rétege teljes számmal képviselve volt. Jóleső érzést keltett, hogy a kerület legtehetősebb szerb nemzetiségű gazdái, mintegy 80-100-an az ügy iránti lelkesedésből szintén megjelentek.

A jelen voltak közül tudósítónk a következő neveket jegyezte fel:

Trifunátz Mihály, Berbakov Steva, Pusin Zsiva, Kovacev Sándor, Penarski Milos, Gyuricza Bözse, Izakov Szteva, Popov Lyubomir, Sztanayev Nova, Petrovics Péter, Nagyalin Uros, Ityurp Nika, Meszawzski Rankó, Ruits Omer, Pajdak Brankó, Miskelin Obrád, Toskov Vászsa, Iszakov Uros, Toskov Tima, Kukin Alexa, Marjanski Steva, Mojszin Andria, Vidits Nika, Miskelin Kuzma, Mikin Milán, Ityurp Péter, Bosnyák György, Zsarkov Damjan, Vidits Milán, Gjurin Mlos, Banecskov Ivankó, Viaszkalin Pera, Glavas Mladen, Davidovics Zsivó, Larin Vljakó, Boglanov Száva, Jovanovics Veliszlav, Vlaskalin Zsiva.

Dr. Ivanovics Iván a törökbecsei szabadelvű párt elnöke megnyitva az értekezletet, köszönetet mondott a megjelenteknek, hogy táutorit-hatatlan hűséggel ragaszkodnak a szabadelvű eszméért, mi egyedül képes csak a nemzet jólétét előmozdítani.

Rankovics István ezután szerb nyelvén tolmácsolta Ivanovics szavait.

Majd indítványt tettek, hogy gróf Tisza István miniszterelnök részére a parlamenti rend helyreállítása érdekében megindított akciójáért s további működése iránt bizalom szavazatlás, szintugy báró Podmaniczky Frigyes az országos szabadelvű párt elnöke táviratilag üdvözöltetésért, mi nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadtatott s alábbi táviratok nyomban el lettek küldve.

Gróf Tisza István miniszterelnök ur ó Nagyméltóságának

Budapest.

A törökbecsei szabadelvűpárt végrehajtó-bizottsága a mai napon tartott értekezletéből egyhangú lelkesedéssel üdvözi Nagyméltóságodat a rend helyreállítása érdekében kezdeményezett nagy munkájában és ezuton is töretetlen bizalmat és táutorit-hatatlan ragaszkodását fejezi ki Nagyméltóságod iránt.

A törökbecsei szabadelvűpárt végrehajtó-bizottsága nevében

Dr. Ivanovics Iván,
a párt elnöke.

Továbbá:

Nagyméltóságú báró Podmaniczky Frigyes urnak
az orsz. szabadelvűpárt elnökének

Budapest.

A törökbecsei szabadelvűpárt végrehajtó-bizottsága a mai napon tartott értekezletén a kormányt a parlamenti rend helyreállítása érdekében kifejtett nagy munkájáért egyhangú bizalmat szavazván, egyttal legmélyebb tisztelettel üdvözi Nagyméltóságodat, mint az országos szabadelvűpárt elnökét.

A törökbecsei szabadelvűpárt végrehajtó-bizottsága nevében

Dr. Ivanovics Iván,
a párt elnöke.

Sajnálattal kell regisztrálnunk, hogy az értekezlet komolyságát és nyugodtságát egynehány fiatalember okvetellenkedése megakarta zavarni, de dr. Csákovossy Ignác főszolgabíró tapintatos fellépése minden zavarársnak elejét vette.

Délután 4 órakor a magukat független elemeknek nevező, de tényleg vajmi kevés mint egy 15-20 szavazatot képviselő s jobbára a zsenge ifjúságból álló csapat az ifjúsági körben zajos értekezletet tartott, hol elhatározták, hogy folyó hó 8-ára az egyesült ellenzékétől szónokot kérnek s tiltakozó népgyűlést tartanak.

Nem lehet eléggé elítélni egyesek káros szereplését Törökbecsén, kik nem tekintenek arra, hogy ugys nemzetiségi szempontból erősen exponált kerület magyar, minden tekintetben józanul gondolkozó polgársága közé, saját személyük előre tolása vagy vak szenvedélyük által minő nehezen orvosolható és káros pártoskodás magvát hintik el.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggel 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanezen napokon este 1/2-től 1/3-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kád fürdő egész nap nyitva marad.

— Mikulás. A jó öreg Mikulás bácsi az idén is fekete lovon látogat hozzánk, ami a néphit szerint fehér karácsonyt jelnt. Ez pedig nemcsak a nagy ünnep poézisát emeli, de gazdaságilag is kedvező jóslás, mert lesz meleg takarója a fagyos földnek télire s az ott szunynyadó élet nem pusztul el. Ilyenformán a nagyok is rózsás remény nyel nézik a krampuszok és egyéb feketeségek fölvonulását, de bizonyos, hogy a remény nem lehet föltétlenül kedvező, mint a hogy az apróságra nézve sem mindenütt egészen rózsás állapotokat jelent. Mert az édességek, játékok mellett

ott van a virgács és ama bizonyos putton, a melylyel a rosszabb csoportokat fenyegetik s amint mi nagyok szorongunk a tél keserves kilátásaitól, azonképen az apróságok is remény és félelem között várják Mikulás napját. Az igaz, hogy náluk a félelem nem olyan fekete s a legszárzabb virgács is kivirágzik. Így azután amilyen nagyok ma az aggodalmak az apró szivekben, olyan vidáman kirovetik holnap a félelmes Mikulást. Valjuk be azonban, hogy így van ez jól.

— A miniszterelnök köszönete. Tiszta István gróf miniszterelnök a nagybecskereki szabadelvűpárt üdvözlő táviratára a következő köszönetlevelet intézte Steinitzer Géza pártelnökhez.

Tisztelt Pártelnök Ur!

Azon nehéz küzdelem után, melyet az országgyűlési szabadelvűpárt önfeláldozó támogatásával, hosszú harcok árán megszerzett parlamenti alkotmányunk érdekében megvívám és a melytől egész lelkemet, minden erőmet belé-helyeztem, nagy örömmel töltött el a nagybecskereki szabadelvűpártnak oly megleghangu üdvözlője, a melyet ez alkalommal intézett hozzám.

Hazafias aggodalmaim közepette, a melyek ezen küzdelemre készítettek, nagy megnyugvásomra szolgál, hogy a mint az ország minden részéről hozzám érkező hasonló üdvözlőjelekből látom, a nemzet döntő nagy többsége kellően méltányolja azon vitális nagy nemzeti érdekeket, amelyek minket ezen harcra indítottak és ezért teljes mértékben helyesli vállalkozásunkat, helyesli az utat-módot, amelyet kénytelenek voltunk választani, hogy állandó veszélylyel fenyegetett alkotmányos gépezetünket megmentsük.

Fogadják szives megemlékezésükért hálás köszönetemet és legyenek meggyőződve, hogy működésünk alapját képező bizalmuk megnyilatkozása újabb ösztönzésül szolgál a kormányt, hogy a megkezdett uton teljes erélylyel és a cél nagyságának megfelelő kitarással tovább haladva, hazánk nyugodt, békés fejlődését a jövőre biztosítsa.

Hazafias tisztelettel:

Tisza.

— A miniszter ajándéka. Tallian Béla földmívelésügyi miniszter a megyei gazdasági egyesület útján egy omdeni ludakból álló szálltmányt küldött a törökkanizsai gazdakörnek, hogy azt a termelők között tenyésztési célokra szétosszák.

— Estély. Régen volt részünk jobban látogatott, minden tekintetben sikerült estélyben, mint szombaton, amikor a nagybecskereki közigtanfolyamhallgatói rendezték ez idei első mulatóságukat. Mindenek előtt konstatáljuk, hogy a derék rendezők izléses műsort állítottak össze, mellyel kellemesen elszórakoztatták azokat is, a kik nem táncolni jöttek el a kaszinóba. Mindjárt az első szám, Erkel híres bordala, meggyőzhette a hallgatóságot arról, hogy egy szépen fejlődő, kiváló hanganyaggal rendelkező énekkarral van dolgunk, mely hivatva volna arra, hogy városunk zenei életében szerepet játsszék. A szölvót Szankovszky Rezső énekelte, kinek behizelgő, szép baritonja élénk tetszést keltett. A zongorakíséretet Jablonszky Elemér látta el kifogástalanul. Ezután Léh György zajos és állandó derűtlenség mellett előadta Gabányi szellemes monológját: „Egy ideges ember”. Kiváló zenei élvezetet szerzett a közönségnek Schnell Alfrédné és Jablonszky Elemér pompásan összevágó négykezes zongorajátéka, kik igen szépen játszották a „Tell”-nyitányt. A szünni nem akaró tapsnak engedve, néhány ráadással toldották meg a műsort. Nagy hatása volt ifj. Papik Miksa szavalatának is. A széplehetségű fiatal poéta, kinek sikerült tárcáit a „Torontái” olvasói is ismerik, Radó Antal „Bence diák”-ját adta elő szellemesen és élénken, minden egyes ponttel viharos kacagást keitve. Majd Donna-well János fuvolán játszott igen szépen néhány magyar népdalt, végül pedig egy hármas quartett az ismert „Pepi-tant”-ot énekelte. A közönség, melynek soraiban ott voltak dr. Dellmanics

Lajos főispán, Jankó Ágost alispán, a tanfolyam egész előadói kara s közéletünk számos kiváló alakja, kitűnően mulatott és sokat tapsolt az egyes szereplőknek. A hangversenyt tánc követte, mely a legjobb kedv mellett reggelig tartott. A főrendezői tisztet Stross Béla, Semsey Gyula és dr. Mihalovits István töltötték be nagy buzgósággal s a legszebb eredményekkel. A hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: dr. Dellimanics Lajosné, Jankó Ágostonné, Balaton Gusztávné, Baranyi Kálmánné, özv. Bence Béláné, Bence Miksáné, Burget Józsefné, Engel Ádámné, Fehér Aladárné, özv. Fuchs Józsefné, Gregor Károlyné, özv. Guggenberger Jánosné, dr. Gyogyevics Milosné, dr. Haidgger Lajosné, özv. Hajduska Béláné, Herr Ödönné, Hupovné, Kelemen Gáborné, Keresztes Aladárné, özv. Keresztes Ferencné, Láday Kálmánné, Lissatz Jánosné, Mattanovich Györgyné, Mihajlovits Dusánné (Jarkovácó), Mihajlovits Milánné, Mittermayer Imréné, Molnárné (Bobdáró), dr. Nónay Pálné, Potyéné, Schira Károlyné (Istvánföldről), Schnell Alfrédné, Speckné, dr. Stassik Ferencné, Struss Szerafinné, Szabó Béláné, Szabó Mihályné, Szilágyi Albertné, Szilágyi Gyuláné, Weinberger Mórné, dr. Weiserschan Józsefné.

Leányok: Bakalovich Dóra, Baranyi Sári, Bauer Ada, Bence Boriska, Bence Lujza, Burget Rozsika, Engel Ilona, Fuchs Ilonka, Gregor nőv., Guggenberger Margit, Gyogyevics Danica, Haidgger Valér és Sári, Herr Annuska, Hupov Melanie, Kelemen k. a., Keresztes Margit, Láday Erzsike és Klémke, Lissatz Ilonka, Mattanovich Aranka és Ilonka, Mihajlovits Zsófi, Mittermayer Mariska, Papp Ilona (Elemérről), Polye Stefí, Schira Anna (Istvánföldről), Speck Idus, Stassik Zsida, Szabó Lujza és Erus, Szilágyi Rózsika.

Az ifjúsági egyesület köréből. A nagybecskereki ifjúsági egyesületnek tegnapi délutáni rendes összejövetele alkalmával Büchler Hugó áll. isk. tanító „Hogyan bíráskodtak Magyarországon” c. alatt érdekes és tanulságos előadást tartott. Ismertette a középkori társadalmi viszonyokat és az azokból folyó bíráskodási rendszert. Ismertette a bíráskodási fórumait, a perek lefolyását, a tárgyalás menetét, a bizonyítás különféle nemét. Felhívta az ifjúság figyelmét arra, hogy miképpen alakult át a középkor egyes intézményei, párhuzamot vont az akkori „bíráskodás” és a mai „igazságszolgáltatás” közt. Az előadás az ifjúság figyelmét mindvégig lekötötte és alkalmas volt arra, hogy az ifjúságnak az igazság iránti érzékét megerősítse, egyáltalában ezen előttük ismeretlen ügy iránti érdeklődést felkeltse. Az ifjúságnak nyújtott szellemi élvezetért az előadónak Bányai Jakab igazgató mondott köszönetet. Ezenkívül az ifjúság a derek előadót előadásáért és azon igéreteért, hogy a fél folyamában az egyetben még egy előadást fog tartani, zajos éljenekkel és tapsokkal jutalmazták.

A sötét Nagybecskerek. Félreértések elkerülése végett sietünk konstatálni, hogy nem szellemi, hanem fizikai sötétségről szólnunk. Tegnap este ugyanis a villamvilágítás hirtelen fölmondta a szolgálatot s jó negyedóra hosszat az egész városban, az Amerikában mintegy két óra hosszat ugynevezett pokoli sötétség uralkodott. A kaszinóból úgy világítottak ki az asztalokon pislogó gyertyák, mintha összeesküvők tanyája volna s csak aki közelebbi érdeklődött iránta, láthatta, hogy ott szolid alsózás folyik, a homályban elnézett „vannak”-okkal és egyéb kalamitásokkal. A vak sötétségben Amerikában az emberiségnek csak az a része merészkedett az utcára menni, amelyik szereti a kínálkozó alkalmat fölhasználni holmi tilos szerelmeskedésre. És erre jutott is bőven idő, mivelhogy csak nyolc óra felé gyultak ki ismét az izzótetek. Az „európai” részben rövidebb ideig tartott a sötétség, mert a főbaj az amerikai vezetékben volt s csak annak a helyreállításáig borult sötétség a belvárosra. A sötétség oka különben az volt, hogy valaki tréfából vagy rosszakaratból közvetlenül a telepnél vasdróttal az amerikai fővezetékét rövidre zárta. Mig azt fölfedezték, sötét volt Amerika s mig helyreigazították, addig az egész város elsötétedett. Nyolc órára azonban ismét világos és ragyogó lett mindenfelé.

A sötétség okozója ellen a rendőrség nyomozást indított, amely eredménnyel is járt, amennyiben sikerült a tettest Werner Ferenc itteni 15 éves borbélyinas személyében kideríteni. Wernert természetesen azonnal kihallgatták s a vétkes inasgyerek nagy siránkozásal elmondotta, hogy tegnapi délután Schaffer Péter borbélylegényvel és Germann József tanulóval együtt játszadozott a vágóhíd előtt s Schaffer biztatására az inas egy vaspálcát feldobott a vezetékre, miáltal rövidzárlat állott be s az összes lámpák kialudtak. A vezeték-

ből természetesen hatalmas szikrák csaptak ki erős durranástól kísérve, ami a három fiút annyira megijesztette, hogy hanyat-homlok futottak a veszedelmes helyről s jó idő telt el, míg a villammű személyzetének sikerült megtudni a baj okát s a könnyen nagy veszedelmet okozható vaspálcát a vezetékéről eltávolítani. A vétkes fiuk ellen a rendőrség szigorú eljárást indított.

Tanítválasztás. A nagyikindai róm. kath. elemi iskolánál üresedésben volt tanítói állást legutóbb töltötte be az iskolaszék s megválasztotta Martin Béla Gyergyó-Alfai fiatal tanítót.

Köszönet. Dr. Nónay Pálné urnó 2 kor., Laube Mária urhölgy 1, Keszler ur 1, Kéler Ákosné urnó 2, Veressné K. Paula 1 kor. adományt, — Szávits Sándorné urnó pedig 11 korona gyűjést juttatott az Iskolagyermekbarát-egyletnek, mely gyűjtéshez kegyes adományaikkal hozzájárultak: Weisz Izidor ur 1 kor., Struss Albina urhölgy 40 fill., Bielek Antal ur 30 fill., dr. Weiserschan ur 12 fill., Benkovich Miklós ur 16 fill., Marcobin Jenő ur 70 fill., Bauer Pál ur 12 fill., N. N. 20 fill., Szávits Sándor ur 20 fill., Sebastian ur 40 fill., Beck Gyula ur 40 fill., Szávits Mária urhölgy 60 fill., Szávits Jánosné urnó 50 fill., Herczeg Jánosné urnó 50 fill., Steier István ur 40 fill., Napholcz Rezső ur 40 fill., Perger ur 20 fill., Benkovich Mihály ur 40 fill., Putsné urnó 40 fill., dr. Magyar ur 1 kor., Demkó urnó 20 fill., Steckhardt urnó 40 fill., N. N. 40 fill., özv. Annauné urnó 1 kor. és Szávitsné ur 60 fill. A felsorolt adományokért hálás köszönetet mond a fent említett egylet elnöksége.

Irodalom.

„A Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű-folyóirat most megjelent XI. évfolyam 23-ik füzeté a következő szép zenemű-ujdonságokat közli: I. Lengyel Miska „Orgonafa virágzik a kert alatt”. II. Iványi Iván „Édes anyám mondja meg a galambomnak helyettem” (Baka-nóta), két szép magyar dal. III. Huber Sándor „Cabaret”, francia négyes, a legújabb kuplék chansonok ujdonságaiból összeállítva. IV. Heidelberg Albert „Valse mignone” salon darab. Ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zenemű-folyóirat minden egyes füzeté, úgy, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek, a havonta kétszer megjelenő füzetben, mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára egész évre (24 füzetre) 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre (6 füzetre) 3 kor. Egyes szám 60 fillér. Előfizetni a most folyó IV. évfolyadra, valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 24/II. sz., hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megszerezhető. Kivánatra a „Zenélő Magyarország” eddig megjelent füzetének részletes tartalomjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük meg.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

A választók és a válság.

Budapest, december 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konsta'álható, hogy az ellenzéknek ligába olvadása, mely pillanatnyi hatást érhetett el az ellenzéki vezérek szemében a központban, éppen ez az összeölelkedés az, mely a vidéken lekötöi és elkedvetleníti az ellenzéki választókat. Mivel a vidék józan választóközönsége a reakcionárius és szabadelvű ellenzéki elemek ölelkedését nem bírja bevenni, azért szerte az országban a központi ellenzéki liga megalakulása paralizálja az ellentétes ellenzéki erőket, s nem mondhatunk egyebet, csak azt, hogy míg a liga szét nem bomlott, addig legalkalmasabb a szabadelvűpárt szempontjából is, az ország érdekében is felhívni a nagy bírót a plebiscitumra.

Lesz-e hát plebiscitum? Lesz, ha kell, istenítélet, mely nemcsak az obstrukciónak néhány legbájosabb virágát fogja szétszórni a szélben, hanem különösen meg fogja ritkítani azon középpártokat, melyek a radikálizmusban meghemperegtek.

Hieronymi pozsonyi utja.

Budapest, december 5. (A „Torontál” eredeti táv.) Hieronymi Károly kereskedelmiügyi miniszter pozsonyi utja a komoly hazafiak körében igen jó hatást tett

és az ellenzéki táborban igen kedvetlenül beszéltek róla, ami nyilvánvalóan bizonyítja a miniszter utjának súlyos hatását és sikerét.

Az orosz-japán háboru.

A mandzsuriai harcokról.

Budapest, december 5. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint az orosz távirati iroda Mukdenből jelenti, hír szerint a doni kozákok az éjjel Lididutunnál egy üteget zsákmányoltak.

A balti flotta.

Budapest, december 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Madrid: A kormány kijelenti, hogy alaptalan az a hír, hogy Japán a balti hajóhad Vigoi tartózkodása miatt óvást emelt.

Pert-Arthur ostroma.

Budapest, december 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: A japánoknak sikerült a 203 méteres dombra nehéz ágyukat felvontatni. Az oroszok folytonos tüzelése mellett a japánok megszállták a 203 méteres dombtól délre levő 300 méteres dombot. Kétségtelen, hogy Port-Arthur eleste már csak napok kérdése.

A király Budapesten.

Budapest, december 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király ma reggel Gödöllőről Budapestre jött és délelőtt általános kihallgatást adott a várpalotában. Az eddigi megállapodások szerint ő felsége mostani itt tartózkodása alkalmából ez lesz az utolsó általános kihallgatás. A király ma délután a fővárosból Gödöllőre ment vissza s innen a közeli napokban Bécsbe utazik.

A bécsi orosz nagykövet temetése.

Budapest, december 5. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Bécsből jelentik, tegnap délben Kapnist gróf orosz nagykövet holttestét fémkoporsóba tették és a nagykövetségi templomba vitték és ott ravatalra helyezték. Ma újabb korszoruk érkeztek, többek közt Ferenc Ferdinánd főherceg, a külügyminiszteré és a diplomáciai testületé. Lipót Salvátor főherceg személyesen fejezte ki részvétét az özvegynek.

Robbanás.

Budapest, december 5. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Nápolyból táviratozzák, Agnati falu egyik paraszt házában, melyben tüzijátékhöz való tárgyakat készítettek, robbanás történt, a ház beszakadt, három ember meghalt, egy megsebesült.

Zavargó sztrájkolók.

Budapest, december 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint New-Yorkból jelentik, az Ohio állambeli Taigletben a sztrájkoló bányamunkások tegnap ismét zavargást támasztottak. Bementek a városba és vagy százan elsütötték a revolvereiket. A lakosok visszalöttek a bányászokra. Két embert agyonlöttek.

Határidő-üzlet.

Budapest, december 5. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra) 1905.	10.26 — —
Tengeri (májusra) 1905.	7.61 — —
Zab (áprilisra) 1905.	7.23 — —
Rozs (áprilisra 1905.)	7.99 — —

Nyilttér.*

NESTLE NESTLÉ **Legtökeletesebb**
gyermekliszt **tápszer-csecsemők**
részére.

Kísérleti célokra fél dobozok á 1 Korona.
A tisztelt szülőknek probadobozok és röpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNAL** féle
főraktárban **BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 perc
Szegedről: (motorkocsi) 9 óra 23 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 23 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 23 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágány vonal) reggel 8 óra 33 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. a. 11 óra 12 p.; este 6 óra 43 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra 18 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 8 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágány vonal) reggel 8 óra 39 p.; délután 6 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Torontálvármegye alibunári járás főszolgabírójától.

3680. szám 1904.

864—3.3

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett román petrei segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §. illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §. ában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi december hó 18-ig hozzám nyujtsák be.

A segédjegyzői állással a következő javadalmazás van összekötve:

1. Kézpénzfizetés . . . 960 korona.
2. Lakbér . . . . . 200 "
3. Két köbméter tűzfa
átalánya . . . . . 64 "

Összesen . 1224 korona.

Alibunár, 1904. november 19.

Radonits,
főszolgabíró.

4 drb telivér fekete

=mén=

(3 drb 172 cm., 1 drb 168 cm. magas) igazolvánnyal el látva eladó Keller Henrik, Schlotter József és Anton Ferenc földbirtokosoknál.

Jánosföld,

(874—3.3) (Torontálmege.)

Irnök.

Egy 33 éves, nős egyén, a kinek jegyzői téren 6 évi gyakorlata van s a magyar, német, szerb és román

nyelveket bírja

január hó 1-ére

irnöki állást keres.

Cím a kiadóhivatalban

(881—2.2)

3000 darab

kifaragott oszlop

eladó.

Jászol vagy kerékvető oszlopoknak alkalmas. 175 cm. hosszú és 15 cm. vastag, drónként a surján zsidovai állomáshoz szállítva egy koronáért

kapható.

Értekezhetni lehet az uradalmi intéző-ségnél, Pusztá Zsidova, posta Csávos.
(871—8.4)

Pancsova főszolgabíróságától.

6159. szám 1904.

885—2.1

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett torontálalmási községi orvosi állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 1600 korona évi fizetés, szabad lakás, nappali 40 fillér, éjjeli 80 fillér látogatási díj és mint vágatási biztos a szabályrendeletileg megállapított husszemle díjak élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírósághoz folyó évi december hó 15. d. u. 5 óráig küldjék be. A később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek. A megválasztott községi orvos köteles a torontálmegei orvosok nyugdíjgyeletének tagjai sorába belépni.

Pancsován, 1904. évi december hó 1-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj-Dombovár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1904. május hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor, minden csütörtökön reggel 7 óra 30 perc.

2. Indulás Fiuméből Anconába minden szerdán reggel 7 óra 30 perckor és minden pénteken és hétfőn este 8 óra 15 perckor.

3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor és pénteken reggel 7 órakor.

4. Indulás Anconából Fiuméba minden csütörtökön reggel 7 órakor és minden kedden és szombaton este 8 óra 30 p.-kor.
Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat		
			I.	II.	Személyvonat III.
osztály					
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40:00	30:00	16:00
.	Cannes	franc	122:45	87:80	
.	Firenze	.	79:80	58:10	32:50
.	Genova	.	95:55	69:10	34:55
.	Grasse	.	124:60	89:25	
.	Lyon-Perrache	.	134:55	95:70	
.	Marseille	.	144:05	102:40	
.	Milano	.	76:25	55:60	31:05
.	Menton	.	116:30	83:65	
.	Napoli	.	106:85	77:05	43:60
.	Nizza	.	119:00	85:45	
.	Róma	.	80:05	58:25	32:60
.	Torino	.	95:40	69:00	38:90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51:40	37:40	19:50
Berlin	.	márka	103:80	73:50	41:20
Breslau	.	.	80:60	58:00	31:80
Hamburg	.	.	130:20	93:10	54:90

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelylyel együtt . . . 16 kor.
I. osztály . . . . . 12 .
III. (fedélzet) . . . . . 6 .

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő-helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalato, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegy-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.
(Utányomás nem díjazatik.)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

505—x.97

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Elsőrendű

tűzifa.

Valódi porosz Kitanó minőségű

szalon kőszén pirszén (coacs)

a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb faszén.

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE fakeskedőnél

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
— Továbbá a faterlepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz. —

785—F.0.18

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

505—x.97